

Kommunista kultúra

A terjesztési osztály működése

A szellemi termékek terjesztési osztályáról már többször volt szó a szellemi termékeknek a frontra és a vidékre való eljuttatásával kapcsolatban. A katonák tényleg nem kaptak mindenütt ujságot és még nagyon sok falu van most is, ahová propaganda-irat még mindig nem került el. A szervezés munkája folyik és újabban az összes érdekeltek és hivatoított segítségével egy pár napon belül sikerül elérnünk azt, hogy minden katonai alakulat és minden falu kapjon ujságot és propaganda-iratot.

Szükségesnek tartom, a terjesztési osztály egész személyzete érdekében is, hogy nagy vonásokban egész rövidesen rámutassak azokra a hibákra, a melyek ennek a szervezetnek a kiépítését késleltették. A szellemi termékek országos tanácsa arra alakult, hogy a propaganda-iratokat előállítsa és terjessze. Az utóbbit a terjesztési osztály kapta föladatul. Mintán meggyőződünk arról, hogy a terjesztési osztály megalakulása előtt postán küldött röpiratok, vagy egyáltalán nem érkeztek meg, vagy ha megérkeztek, nem osztották ki, szükségessé vált szervezőknek a kiküldetése, akiknek kizárólag a röpiratok kiosztási szervét kellett megszervezniök és külön futárokat küldtünk ki, akik ezeknek elvitték az anyagot. Ekkor még mindig nem tartozott föladatunk közé a hadseregnek az ellátása, mert akkoriban már működött egy Hadsereg-propagandaosztály, amelynek saját röpiratai voltak. Az ujságokkal való ellátás amál inkább nem tartozott hozzánk, mert a terjesztési osztály hatásköréből a pártüzemek, tehát a pártlapok (Népszava, Vörös Ujság, Volkstimme) kivonattak. Minden megbízás nélkül, minden felsőbb utasítás nélkül, kizárólag proletárkötelesség-érzelem diktálta, hogy akkor, amikor kiküldött elvtársaim azt jelentették, hogy a katonaságnak nincs ujságja, hogy ennek ellátásának megszervezését is bekapcsoljuk a hatáskörünkbe.

Május közepe felé adta ki Böhm elvtárs azt a hadseregparancsot, amelyben elrendelte, hogy minden parancsnokság tartozik állomáshelyének elhagyását és az állomáshelyre

vét vagy tábori posta címét velünk közölni és kötelességévé tette minden hadosztálynak és önálló dandárparancsnokságnak, hogy gondoskodjon a lapoknak a csapattesthez való eljuttatásáról. Voltak olyan alakulatok, akik tényleg jelentkeztek, de ezeknek száma egészen jelentéktelen volt. Azoknak, akik jelentkeztek, a lapot tábori postán vagy vasúton küldtük. A tábori postával való küldés egyáltalán nem járult hozzá ahhoz, hogy a lapok megérkezését reklámaló jelentések megszűnjének. A vasúton küldött lapok pedig rendszerint már az előző állomásokon akadáltak olvasó közönségre úgy, hogy azok, akik eleget tétel Böhme elvtárs parancsának, megrendelték az újságot, azok nem olvasták azt, hanem azok az elvtársak, akik nem rendeltek ugyan, de közelebb voltak Budapesthez, azok jutottak *Népszavához* és *Vörös Újsághoz*. Volt olyan eset is, sőt az utóbbi napokban akadunk ilyenre, ahol megérkezett a lap, ellenben a politikai megbízott nem gondoskodott annak kiosztásáról, a katonaság pedig szidta a terjesztési osztályt, amely nem küld neki újságot. Voltam az eperjesi tábori postahivatalban, ahol öt napi újság volt felhalmozva és a fronton levő katonaság napokig nem kapott újságot. Nagyon sok olyan eset volt, amikor a katonai alakulat elhagyta állomáshelyét, a változásról nem tudósított bennünket és mi napokig, sőt hetekig küldtük teljesen hiába az újságokat, abban a hiszerében, hogy az illető katonai alakulat el van látva olvasnivalóval.

A falura sem jutott el mindenhol a propagandairat. Ez igaz. A terjesztési osztály nyolc hete működik, ez alatt a nyolc hét alatt gyakorlatban győződött meg arról, hogy a terjesztési osztálynak nemcsak Budapestről kell el irányítani a szellemi termékeket, hanem saját magának kell a vonaton elkísérnie, sőt egész külön szervezetet kell felállítani a kiosztás és árusítás céljaira. Nem volt sem a szállításnál, sem a terjesztésnél olyan szerv, amibe mi bekapcsolódhattunk volna, hanem mindent magunknak teljesen újonnan kellett felépíteni. Azok az intézmények és hatóságok, amelyeknek ebben a munkánkban támogatni kellett volna, nem mondhatnám, hogy nagyon elkényeztetettek volna. A személyzet beállítása szinte leküzdhetetlen akadályokba ütközött. A helyiség megszerzése hetekig tartott. Butorokért, íróasztalokért, telefonért külön-külön kellett alaposan megszenvedni, miközben már javában küldtük vidékre a propaganda-iratokat.

Fentiekből kitűnik, hogy a terjesztés részére két szervezetet kellett felépíteni és pedig a hadsereg és a civilkassza ellátására. Meg kellett szervezni a központi irodát, összekellett hordani az anyagot, óriási személyzetet kellett szerezni, amelyből a rosszat ki kellett selejtezni, a jót továbbképezni, mind ezt nyolc hét alatt tökéletesen, teljesen magunkra hagyva, lehetetlen-ség volt kifogástalanul megcsinálni, dacára annak, hogy legjobb tudásunkkal, legnagyobb szorgalmunkkal és legnagyobb odaadással dolgoztunk a szervezet felépítésén. A megyei székhelyeken már mindennél működnek a központi elosztószervek, amelyek ellátják a járási székhelyeket és ezek látják el a falvakat. Minden katonai alakulathoz e hét folyamán külön megbízottaink lesznek, akik katonai fegyverem alatt állva, katonai létszámba véve állandóan gondoskodnak vörös katonáinknak újságokkal és egyéb szellemi termékekkel való

elején indulnak el a mozgó propaganda kocsik, amelyek a fővonalakon közlekedő vonatokhoz lesznek csatolva és terjesztési osztályunk személyzete fogja elszállítani ebben a külön kocsikban az összes pártlapokat és propagandairatokat is. Meggyőződésem, hogy a felmerült panaszok és hibák a szervezet folytonos tökéletesítésével és a hivatottak támogatásával feltétlenül meg fognak szűnni azok a panaszok, amelyeket eddig elég gyakran hallottunk.

Barna Sándor,
a terjesztési osztály vezetője.